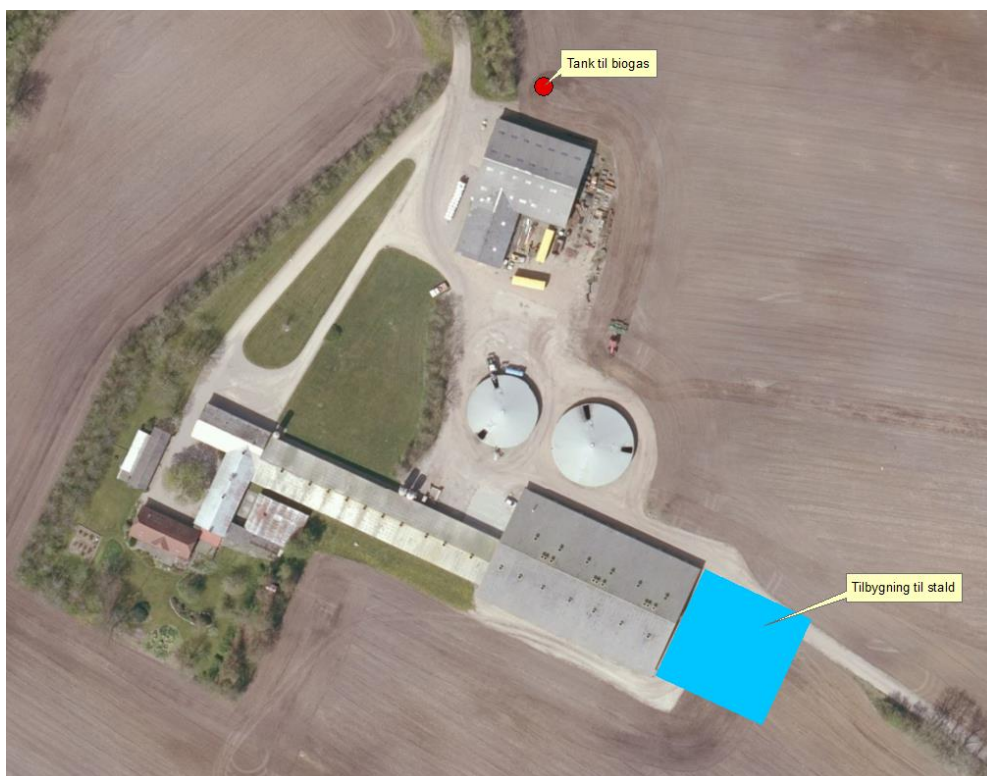

Tillæg nr. 2 til MILJØGODKENDELSE
af
svinebruget på
Engholmvej 3
6862 Tistrup

I henhold til § 11 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt den 27. november 2018

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Klaudi Andresen
Direkte tlf. 7994 7413
E-mail: klan@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 23786/18

Sagsnr. 17/8405

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	4
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	5
2.1	DATABLAD	5
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	5
3	GODKENDELSE	6
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	6
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	6
4	VILKÅR FOR TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSEN	7
4.1	VILKÅR DER UDGÅR AF MILJØGODKENDELSEN FRA 2010	7
4.2	VILKÅR DER UDGÅR AF TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSEN FRA 2015	7
4.3	NYE VILKÅR	7
4.4	ÅRSPRODUKTION.....	7
4.5	DRIFT OG INDRETNING	7
4.6	LANDSKABSINTERESSER.....	7
4.7	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET.....	8
4.8	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	8
4.9	SKADEDYR.....	8
4.10	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	8
5	KLAGEVEJLEDNING	9
6	OFFENTLIGGØRELSE	10
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
7.1	BELIGGENHED.....	11
7.2	AFSTANDSKRAV	12
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	12
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	15
7.5	INDRETNING.....	15
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	17
7.7	AFFALD OG OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	17
7.8	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	18
7.9	FODEROPBEVARING.....	18
7.10	LUGT.....	19
7.11	STØJ, STØV, SKADEDYR, DØDE DYR, LYS OG TRANSPORT.....	20
7.12	SPILDEVAND	20
7.13	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	21
7.14	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	21
7.15	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	27
7.16	BAT - AMMONIAK.....	29
7.17	BAT – FODRINGSSTRATEGI	30
7.18	SAMLET BAT-VURDERING	30
8	EGENKONTROL	30
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	30
10	NABO- / PARTSHØRING	30
11	SAMLET VURDERING	31
	BILAG 1 – SAMMENSKRIVNING AF GÆLDENDE VILKÅR	32

1 Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af dyreholdet på Engholmvej 3, 6862 Tistrup i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Erik Winther Andersen, Engholmvej 3, 6862 Tistrup
Kontaktperson:	Erik Winther Andersen, tlf. 75299656, mobil. 22911555
Husdyrbrugets navn og adresse:	Engholm, Engholmvej 3, 6862 Tistrup
Ejerlav og matrikel nr.:	2k, Snorup By, Tistrup
Virksomhedens art:	Svinebrug
Ejendomsnummer:	5730109860
CHR-nummer:	95266
CVR-nummer:	67607112
Konsulent:	Sagro, Trine Riis Jeppesen, e-mail. trj@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning	Skema nr. 101929, version 5, indsendt den 27. november 2018
Udkast i nabohøring:	24. maj 2018
Godkendelsesdato:	27. november 2018

2.2 Baggrund og historik

Erik Winther Andersen har søgt om tillæg til miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide dyreholdet, opføre en tilbygning til den eksisterende smågrisestald på Engholmvej 3, 6862 Tistrup og en ny gylletank.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 26. juli 2017.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Engholmvej 3, 6862 Tistrup kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles efter § 11 i "Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg til miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om tillæg til miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Den eksisterende smågrisestald forlænges med ca. 30 m (ca. 1.000 m²) til den eksisterende smågrisestald samt en tank til opbevaring af gylle på ca. 99 m³.

Der sker en mindre udvidelse af dyreholdet, se afsnit 7.4.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Intern høring i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

4.1 Vilkår der udgår af miljøgodkendelsen fra 2010

4.2.c, 4.5.e, 4.5.f, 4.5.g, 4.10.a og 4.11.b.

4.2 Vilkår der udgår af tillæg til miljøgodkendelsen fra 2015

4.1.a, 4.2.b og 4.3.a.

4.3 Nye vilkår

4.4 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et årsproduktion bestående af 55.523 prod. smågrise (6,5-30 kg) og 832 prod. slagtesvin (30-75 kg), hvilket svarer til 264,01 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.5 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af tillæg til miljøgodkendelsens vilkår.
- b. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen.
- c. Ny fortank må ikke bygges tættere på markvandsboringer end 25 m eller tættere på privat fælles vej end 15 m.
- d. Den nye stald må ikke bygges tættere end 5 m fra den eksisterende naturgasledning, der løber øst for husdyrbruget, se figur 2.

4.6 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

4.7 Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til miljøgodkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

4.8 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Alle smågrise skal opstaldes på delvise spaltegulve.
- b. Alle slagtesvin/polte skal opstaldes på delvise spaltegulve med minimum 25-49 % fast gulv.
- c. Der skal etableres fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på begge gyllebeholderene i tilknytning til staldene.
- d. Åbning af teltdugene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- e. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- f. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- g. Der skal føres en logbog for gyllebeholderene, hvori eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

4.10 Spildevand og overfladevand

- a. Engholmvej 3 må først påbegynde byggeri af bygning 10 på figur 3, når Engholmvej 3 har en udledningstilladelse til tagvand.

En sammenskrivning af alle gældende vilkår fremgår af bilag 1.

5 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over tillæg til miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest fredag den 28. december 2018 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 29. november 2018.

På Varde Kommunes vegne den 27. november 2018

Klaudi Andresen
Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Trine Riis Jeppesen, SAGRO, e-mail: trj@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

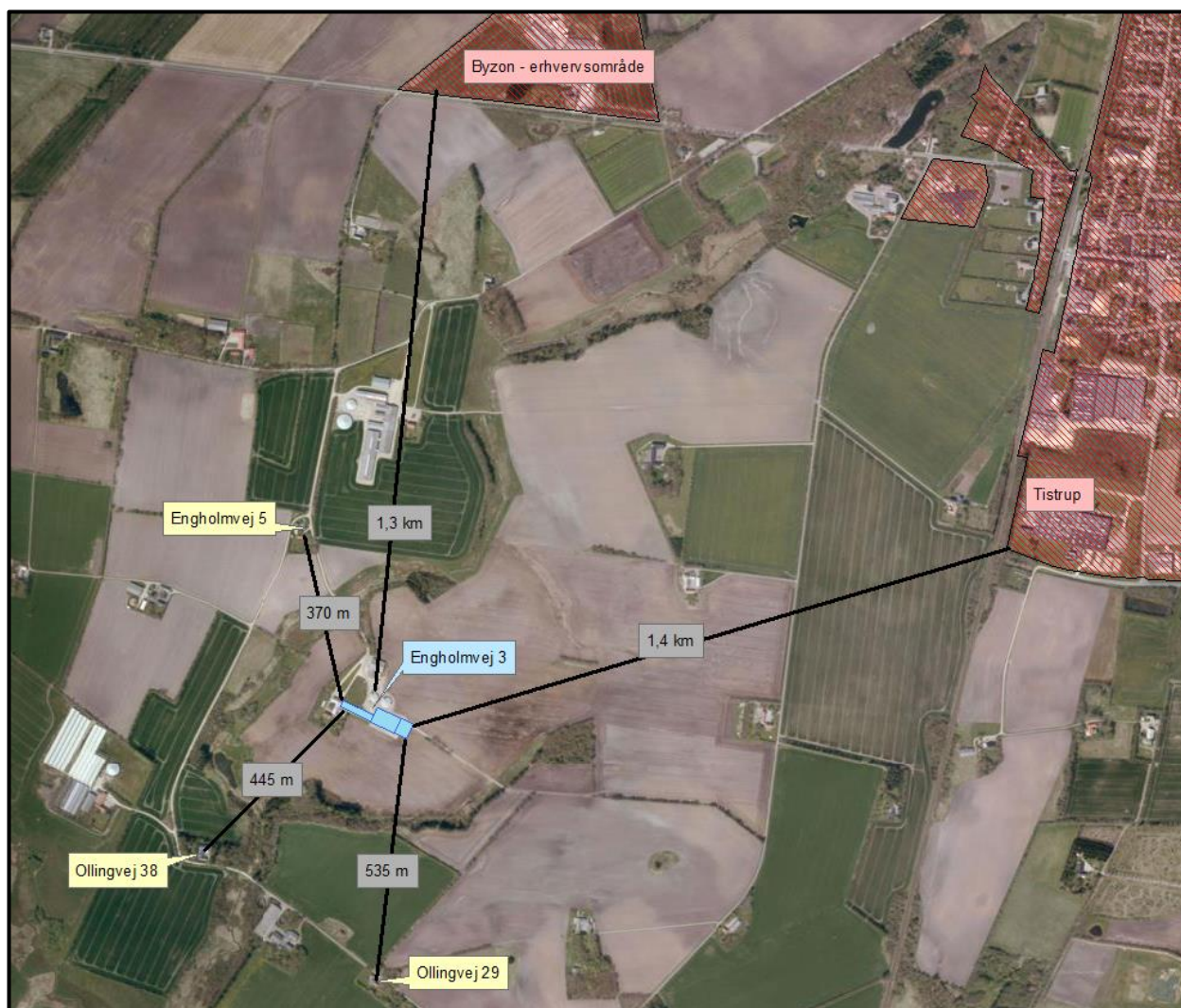
7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Engholmvej 3, 6862 Tistrup.

Nærmeste byzone og samlede bebyggelse er Tistrup, som ligger ca. 1,4 km vest for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Engholmvej 5, 6862 Tistrup er beliggende ca. 370 m fra husdyrbruget, se figur 1.

De nærmeste øvrige nabobeboelser uden landbrugspligt er Ollingvej 38 og Ollingvej 29, der ligger ca. 445 m og 535 m syd for husdyrbruget, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Alle afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Alle afstandskrav er overholdt i forhold til nybyggeri af stald og fortank til gylle. En del af de eksisterende bygninger er placeret tættere på boringer end afstandskravet kræver. Da det er eksisterende forhold, vurderer Varde Kommune, at det ikke er nødvendigt at dispensere fra afstandskravet i dette tillæg til miljøgodkendelse.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt fredninger blevet gennemgået. Se figur 2. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- 200 m høringszone til eksisterende gasledning Esbjerg - Ølgod
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

Omkring alle eksisterende **transmissionsledninger** er der tinglyst en zone på 2 x 20 m, inden for hvilken der ikke må opføres bygninger til ophold for mennesker. Desuden er der

en observationszone på 2 x 200 m omkring ledningerne, hvor Energinet.dk ønsker at blive orienteret

om planer for byudvikling, anlægsarbejder, vejanlæg, sportspladser, ridebaner, råstof, indvinding, vindmøller, antennemaster mv.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

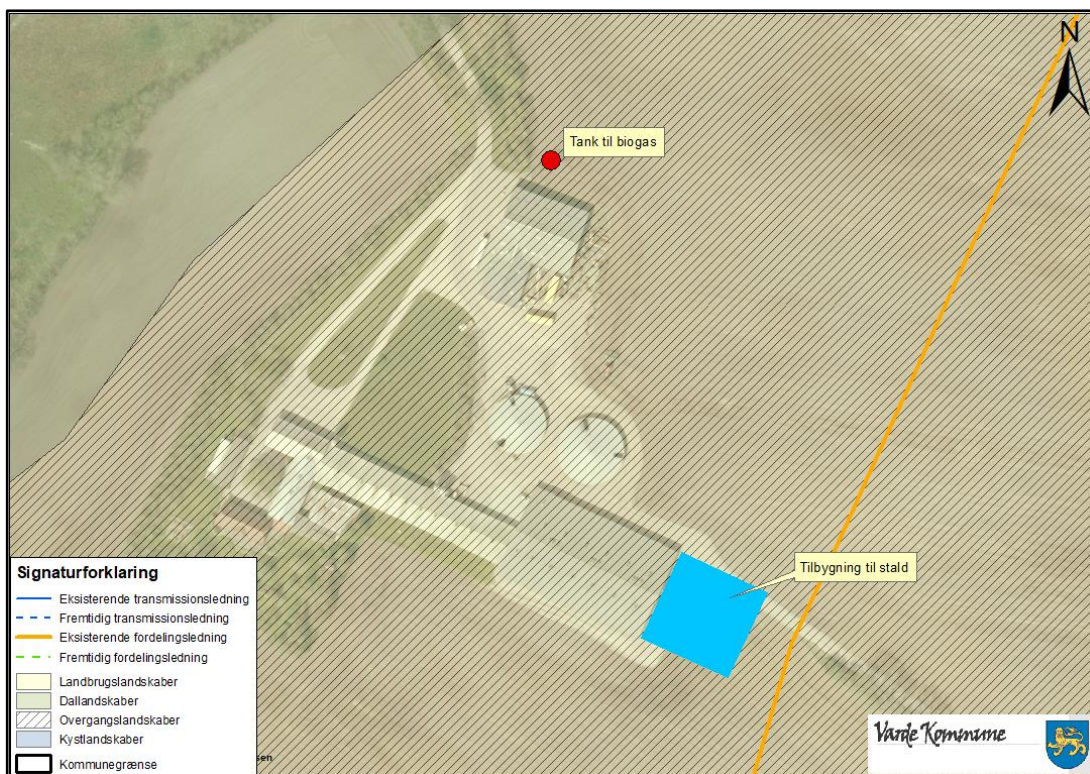
Der er en del **sten- og jorddiger** i området omkring husdyrbruget. Digerne er hovedsageligt beliggende i markskel og i kanten af lysåbne naturområder. Der er dog ikke nogen diger i umiddelbar nærhed af anlægget – det nærmeste dige ligger i et markskel ca. 330 m meter vest for den vestligste af staldbygningerne og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skov-byggelinje og beskyttelseslinje for fredede fortidsminder.

Den eksisterende smågrisestald forlænges med ca. 30 m mod sydøst. Tilbygningen etableres i samme dimensioner og materialer som den eksisterende stald. Husdyrbruget er placeret på en holm i overgangslandskabet som omkranses af Snorup Bæk som er en del af Varde Ådal Øst landskabet. Mod øst er landskabet et overgangslandskab, se figur 2.

Husdyrbruget og den nye tilbygning er skærmet af eksisterende beplantning mod nord, vest og syd. Beplantningen reducerer den visuelle påvirkning og dominans byggeriet vil have i det pågældende landskab.

Landskabet her er sårbart for større udvidelser af husdyrbrug. Varde Kommune vurderer dog der her er tale om en mindre udvidelse af eksisterende stald i de samme materialer, hvilket er positivt. Og her vurderes det ligeledes at den eksisterende beplantning er tilstrækkelig til at sikre områdets landskabelige værdier i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget.

Figur 2. Husdyrbrugets placering i landskabet

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af smågrise og slagtesvin.

Dyreart	Før 2009		MGK 2010		MGK 2015		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Smågrise (7,2-32,0 kg)	29.000	133,85	-	-	-	-	-	-
Smågrise (7,2-32,0 kg)	-	-	35.000	145,59	-	-	-	-
Smågrise (6,5-30,0 kg)	-	-	-	-	52.088	247,79	55.523	252,97
Slagtesvin (32,0-103,0 kg)	700	18,33	-	-	-	-	-	-
Slagtesvin (32-107 kg)	-	-	1.000	27,78	-	-	-	-
Slagtesvin (30-75 kg)	-	-	-	-	-	-	832	11,04
I alt		152,18		203,49		247,79		264,01

Tabel 1. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Dyreholdet er tidligere godkendt efter Husdyrbrugloven både i 2010 og i 2015.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3.

Udvidelsen af dyreholdet sker både i eksisterende stalde og ved at forlænge den eksisterende smågrisestald.

Bygning 1

Stald indrettet som to-klimastald med delvist spaltegulv til produktion af 9.984 smågrise/år (6,5-30 kg) og delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) til 832 polte (30-75 kg). Stalden er indrettet med 1.536 stipladser til smågrise og 144 stipladser til polte.

Bygning 2

Stald indrettet som to-klimastald med delvist spaltegulv til produktion af 30.836 smågrise/år (6,5-30 kg). Stalden er indrettet med 4.744 stipladser.

Bygning 3

Maskinhus.

Bygning 4 og 5

Diverse.

Bygning 6 og 7

Beboelse og garage

Bygning 8

Gyllebeholder på 1.450 m³. Overdækket med telt.

Bygning 9

Gyllebeholder på 2.500 m³. Overdækket med telt.

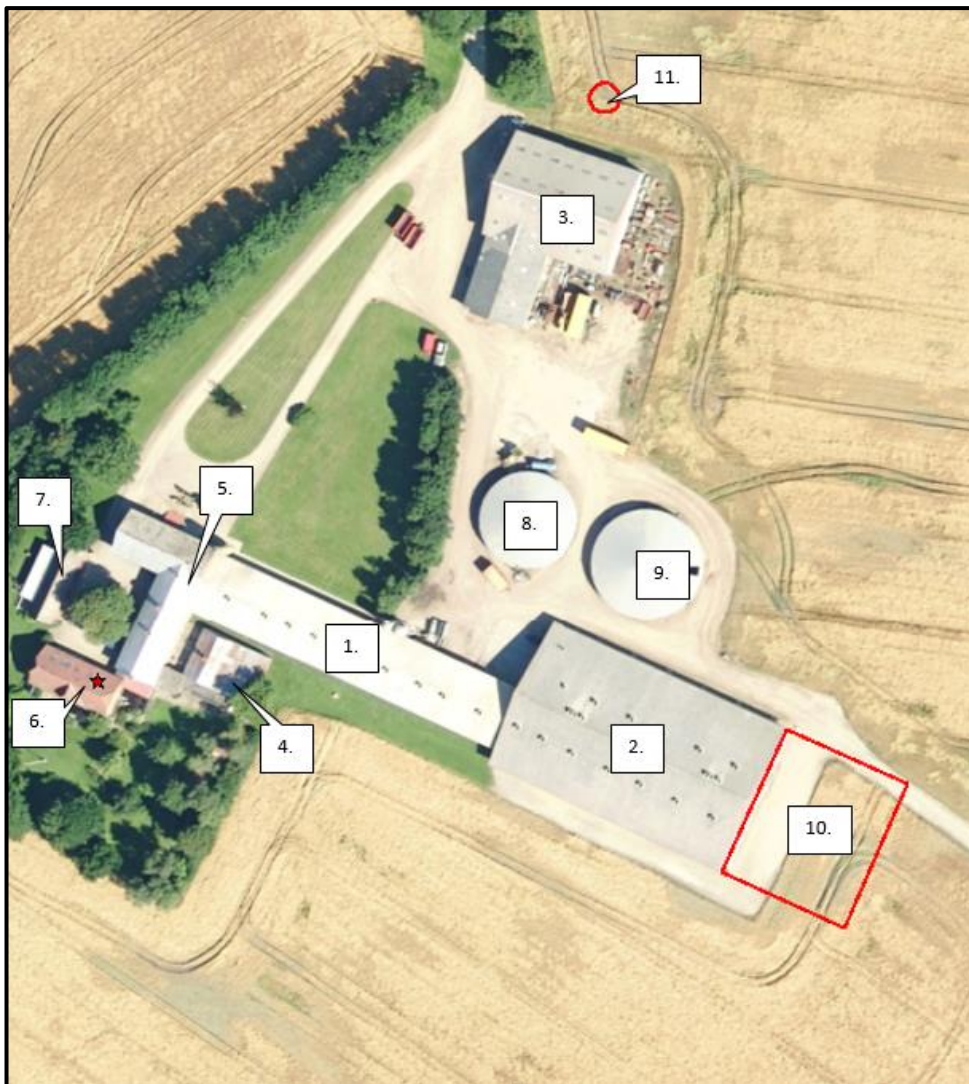
Bygning 10

Ny smågrisestald indrettes som to-klimastald med delvis spaltegulv til produktion af 14.703 smågrise/år (6,5-30 kg). Stalden indrettes med 2.262 stipladser.

Bygningen opføres i samme stil, materialer og dimensioner (højde og bredde), som eksisterende smågrisestald. Tilbygningen bliver ca. 30 m lang og 35 m bred.

Bygning 11

Ny fortank på 99 m³ til afhentning af biogasgylle. Ansøger overvejer et alternativ til placeringen, så fortanken placeres i marken. Det vil i så fald blive på et areal tilhørende ejendommen Snorupvej 14, Tistrup.

Figur 3. Situationsplan

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Ansøger oplyser, at forbruget af vand og energi forventes uændret i forhold til det er beskrevet miljøgodkendelsen fra 2015.

7.7 Affald og oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser, at håndteringen af affald og olie er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015.

7.8 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning forventes at stige fra 6.046 m³ (nudrift) til 7.351 m³ i ansøgt drift.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 2.

Husdyrgødning	MGK 2010 (m ³)	MGK 2015 (m ³)	Ansøgt (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	5.388	6.046	7.351	+ 1.963
Ekstra tilløb	1.275	0	0	- 1.275
Flydende husdyrgødning i alt	6.663	6.046	7.351	+ 688

Tabel 2. Årlig produktion af husdyrgødning før og efter udvidelsen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 4.495 m³, svarende til 7,3 måneders opbevaringskapacitet. Den resterende opbevaringskapacitet findes på Snorupvej 14 samt ved biogasanlægget, som afgasser en del af gyllen. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Opbevaringsanlæg	Før 2010 (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Opførselsår
Gylletank 1	1.450	1.450	1988
Gylletank 2	2.500	2.500	2000
Gyllekanaler/fortank	425	545	-
I alt	4.375	4.495	

Tabel 3. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.9 Foderopbevaring

Ansøger oplyser, at opbevaringen af fodermidler er uændret i forhold til det, der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.10 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 582 meter, samlet bebyggelse 380 meter og enkeltbolig 184 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 4.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 4 anderledes end i figur 1.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret	Ukorrigeret	Korrigeret	Korrigeret	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
			geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)	geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)			
+ Engholmvej 5	0	FMK	184,04	138,96	184,04	138,96	439,05	Ja	Ja
+ Homevej 18	0	NY	380,01	214,42	380,01	214,42	1.387,18	Ja	Ja
+ Snorup By, Tistrup	0	FMK	581,99	439,43	581,99	439,43	1.388,62	Ja	Ja

Tabel 4. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt overdækning på gyllebeholderne. Begge husdyrbrugets gyllebeholdere er overdækket med telt.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

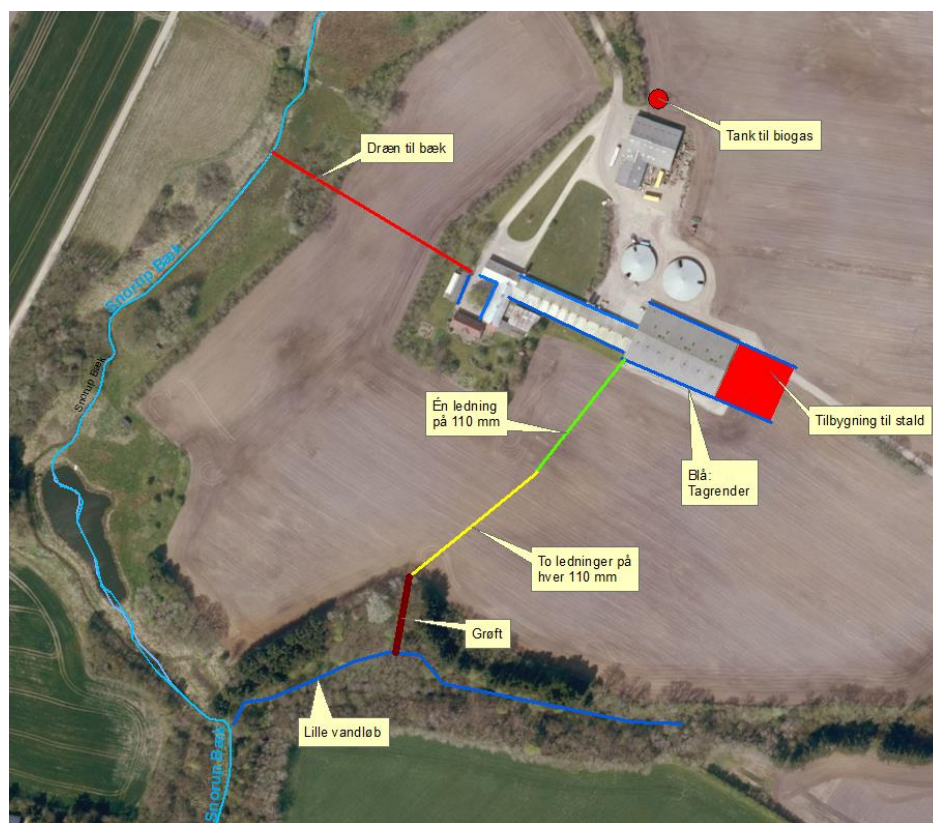
7.11 Støj, støv, skadedyr, døde dyr, lys og transport

Ansøger oplyser, at forholdene omkring støj, støv, skadedyr, døde dyr, lys og transport er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015.

7.12 Spildevand

Ansøger oplyser at afledningen af sanitært spildevand, processpildevand og overfladevand er uændret i forhold til det der står beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015.

Det eksisterende tagvand er koblet på drænsystemet og derfra ledes det til vandløb. Se figur 4.

Figur 4. Tagvand til vandløb.

Ansøger ønsker ligeledes at koble tagvandet fra den nye tilbygning på drænsystemet. Derfor stilles følgende vilkår:

Engholmvej 3 må først påbegynde byggeri af bygning 10 på figur 3, når Engholmvej 3 har en udledningstilladelse til tagvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.13 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser, at håndteringen af driftsforstyrrelser og uheld er uændret i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015.

7.14 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra før 2010 er 1.077 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 1.860 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 783 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt, se figur 5.

2.5.4 Ammoniaktab

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-341,21 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	909,44
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	759,26
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	173,80
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	1856,99 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2292,91 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-435,93 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Stald 2	SvSm01	908,04	729,04	179,00	19,71%	0,00	32,77	64,00	632,27
		1303,59	1047,26	256,34	19,66%	0,00	0,00	92,32	954,94
Stald 1	SvSm01	288,92	231,97	56,95	19,71%	0,00	10,43	20,36	201,18
		422,07	339,08	83,00	19,66%	0,00	0,00	29,89	309,19
	SvSI02	285,31	227,04	58,27	20,42%	0,00	-30,67	13,95	243,75
NY Stald 3	SvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		621,57	499,34	122,23	19,66%	0,00	0,00	44,02	455,33
Sum	Nudrift	1482,27	1188,05	294,22		0,00	12,53	98,31	1077,20
	Ansøgt	2528,05	2030,79	497,28		0,00	0,00	173,81	1856,99

Figur 5. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

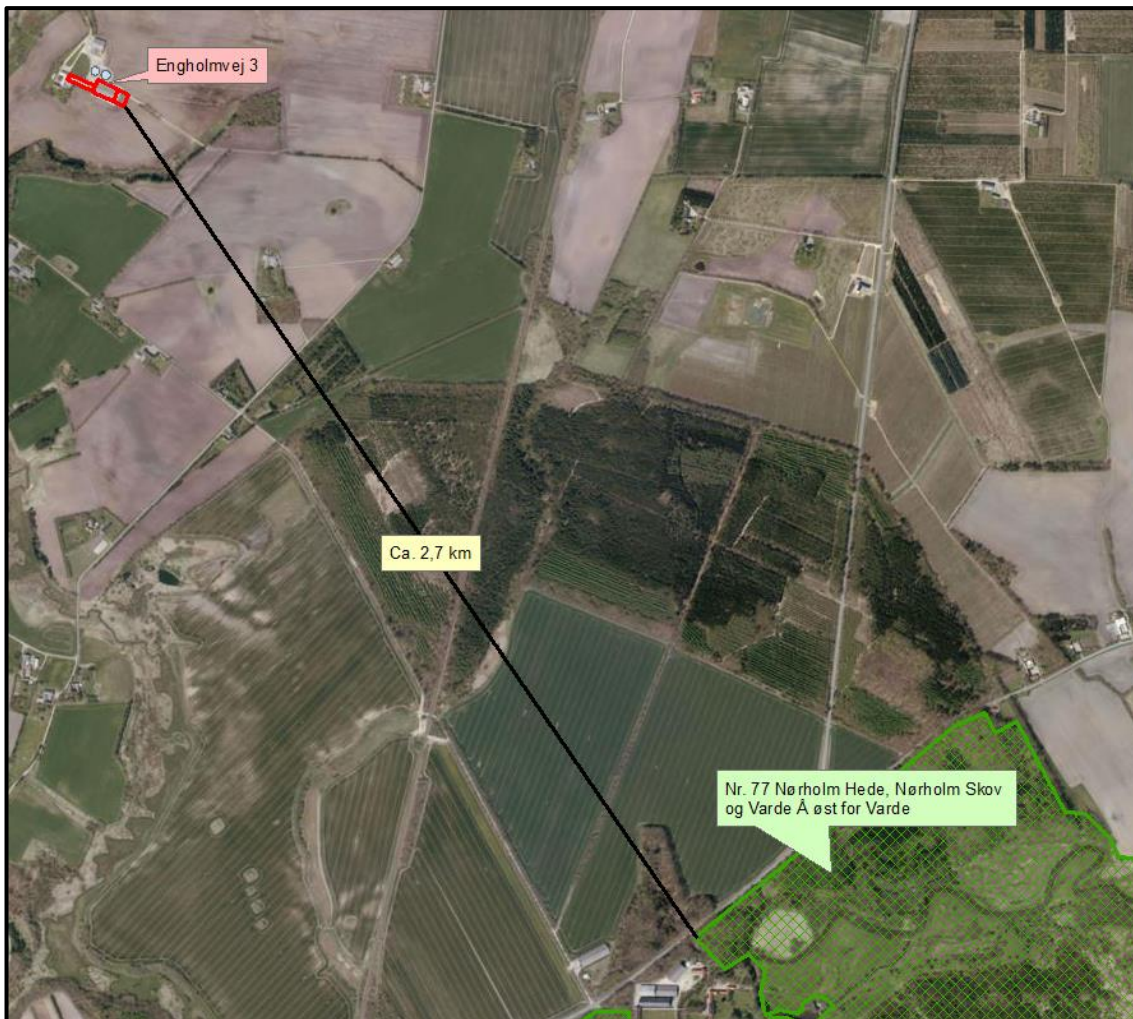
- begge gyllebeholdere er overdækket med fast overdækning
- alle svin opstaldes på delvise spaltegulve

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 2,7 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, se figur 6.

Figur 6. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden, vil merfordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,7 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7.

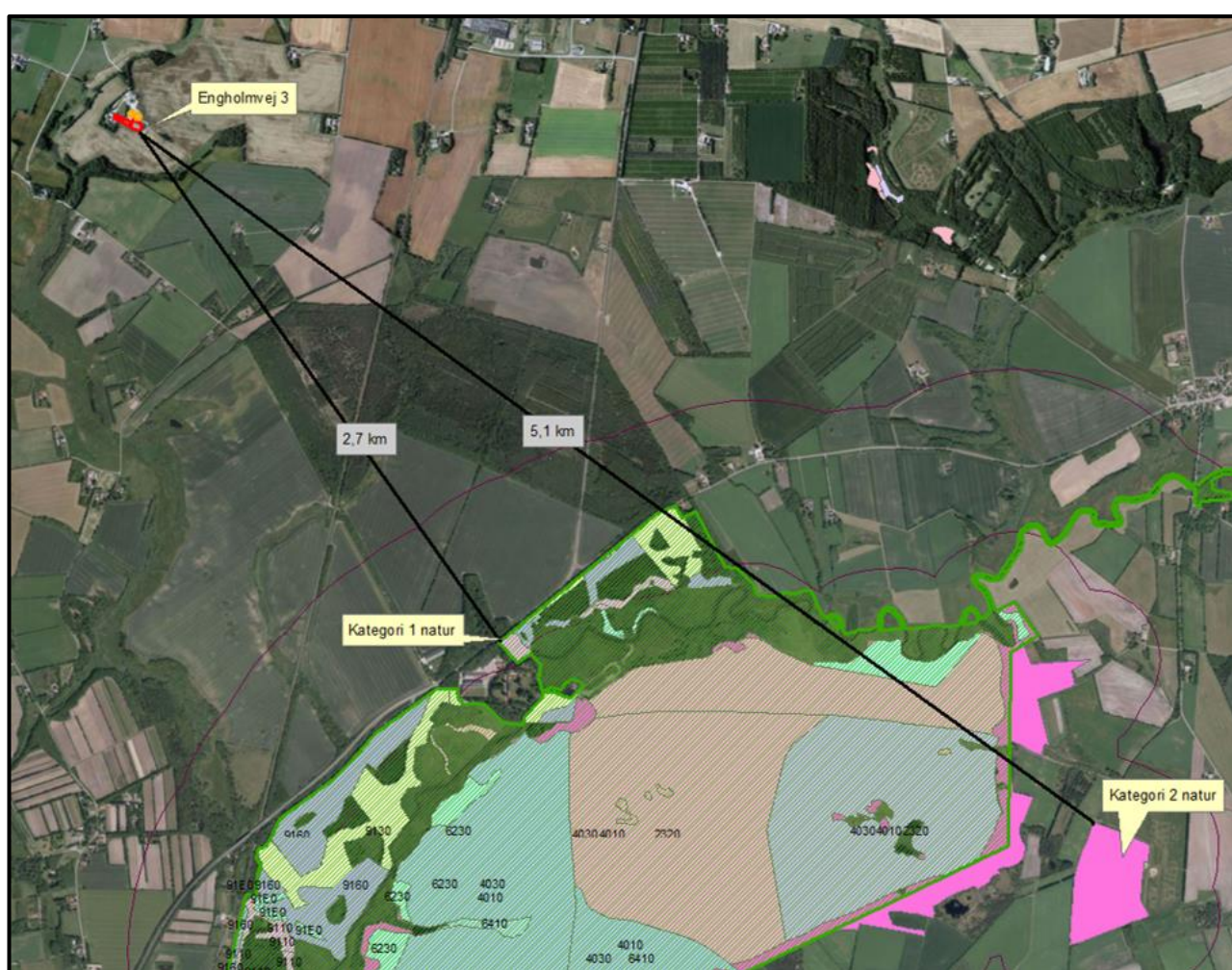
Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 9110 Bøgeskov på morbund, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden, vil merfordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 5,1 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7. Det drejer sig om en hede.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden, vil merfordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område.

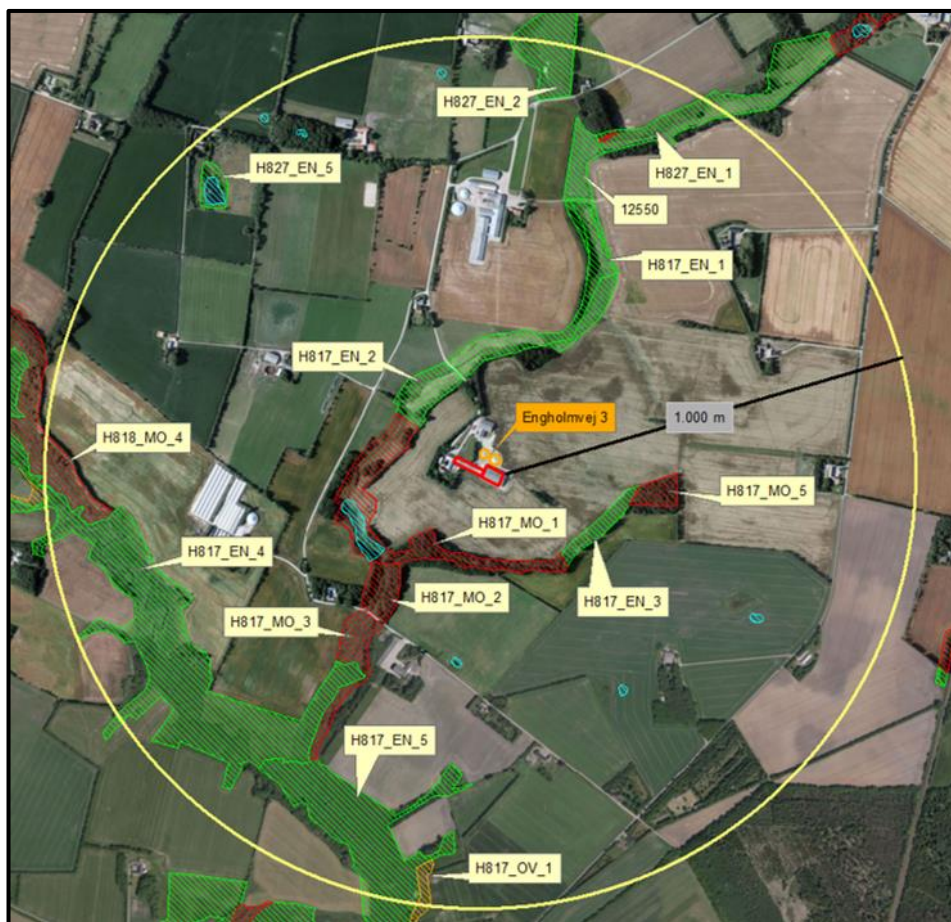

Figur 7. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1 og kategori 2 område

Varde Kommune vurderer, at der kun vil forekomme en ubetydelig ammoniakdeposition på § 7 områderne fra anlægget, blandt andet på grund af den store afstand. Afstanden og opblandingen af ammoniak med den resterende atmosfæriske luft gør, at Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være nogen målbar merbelastning af § 7 området og derfor vil udvidelsen af dyreholdet ikke påvirke § 7 området negativt.

§ 3 områder

Af figur 8 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 8. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Naturområde i kommuneplanen	Værdi-sætning	Mål-sætning	N-følsom
H827_EN_2	Eng	Nej	C	C	Uoplyst
H827_EN_5	Eng	Ja	C	B	Uoplyst
H827_EN_1	Eng	Ja	C	C	Ikke N-følsom
12550	Eng	Ja	Uoplyst	C	Uoplyst
H817_EN_1	Eng	Ja	C	C	Moderat
H817_EN_2	Eng	Ja	C	C	Uoplyst
H817_EN_3	Eng	Ja	B	B	Særlig
H817_EN_4	Eng	Ja	B	A	Moderat
H817_EN_5	Eng	Ja	B	A	Moderat
Mose 1	Mose	Ja	Ukendt	Ukendt	Ukendt
H817_MO_2	Mose	Ja	C	C	Ikke N-følsom

H817_MO_5	Mose	Ja	C	C	Uoplyst
H818_MO_4	Mose	Ja	B	A	Særlig
H817_MO_3	Mose	Ja	B	A	Uoplyst
H817_MO_2	Mose	Ja	B	B	Uoplyst
H817_OV_1	Overdrev	Ja	B	A	Moderat

Tabel 5. De væsentligste § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 6.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 6. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Af tabel 7 fremgår Århus Universitet har oplyste baggrundsbelastninger for Varde Kommune.

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 7. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der seks moser og et overdrev, se figur 8 og tabel 5.

Ingen af § 3-områderne i tabel 5 er udpeget som rekreative områder eller indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer.

Syd for husdyrbruget er der en fredning. Fredningen omfatter Linding Å og en del af de naturområder der støder op til Linding Å. Fredningens nærmeste punkt er beliggende ca. 700 m sydvest for husdyrbruget. Det fredede område berøres ikke af udvidelsen og udvidelsen er ikke i strid med fredningen.

De områder, som er udpeget som naturområder i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 5, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne. Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 5.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 8, og er foretaget ud fra den samlede udvidelse siden 2010.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter, kgN/ha	Ændring, kgN/ha
H817_EN_2	Moderat	10-20	0,4	0,7	+ 0,3
H817_MO_1 (nord)	Ikke	> 30	0,8	1,2	+ 0,4
H817_MO_1 (syd)	Ikke	> 30	0,3	0,5	+ 0,2
H817_EN_3	Særlig	5-10	0,3	0,7	+ 0,4

Tabel 8. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 8 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 9 enge, se figur 8 og tabel 5. Engenes værdisætning og målsætning fremgår af tabel 5. Alle engene vil efter udvidelsen få en merdeposition der er mindre end 1,0 kg i forhold til 8-årsdriften. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.15 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet

kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnude frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er i området omkring husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen, da den ansøgte drift ikke er væsentlig ændret i forhold til den hidtidige drift.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbruglovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.16 BAT - Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", se tabel 9.

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	1856,99 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2292,91 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-435,93 kgN/år

Tabel 9. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 2.293 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 1.857 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 436 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at der er installeret fast overdækning på to gyllebeholdere, samt alle svin opstaldes på delvis spaltegulv.

7.17 BAT – Fodringsstrategi

Ansøger oplyser, at fodringsstrategien, management, forbrug af vand og energi samt opbevaring af husdyrgødning er uændret i forhold til det er beskrevet miljøgodkendelsen fra 2015.

7.18 Samlet BAT-vurdering

Der er i de foregående punkter samt i en tidligere godkendelse redegjort for, at ansøger lever op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugloven.

8 Egenkontrol

Ansøger oplyser, at der er et uændret niveau af egenkontrol i forhold til det er beskrevet miljøgodkendelsen fra 2015.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøger oplyser, at foranstaltninger ved ophør af produktionen fortsat er uændret i forhold til det er beskrevet miljøgodkendelsen fra 2015.

10 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner i 3 uger fra den til den. Et udkast til afgørelse er sendt til de ejere der har jord eller ejendomme indenfor den beregnede lugtkonsekvenszone på 836 m.

I forbindelse med nabohøringen er der kommet følgende bemærkninger:

Klage over lugtgener

Ifølge miljøgodkendelsen er geneafstand for lugt overholdt til nabobeboelse. Opleves der lugtgener, der er større end det man må forvente, når man bor på landet, bedes dette oplyst til Varde Kommune. Varde Kommune vil efterfølgende vurdere om nedenstående vilkår skal bruges:

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

Klage over rengøring af vej bedes anmeldt til politiet.

Oplever naboer, at vilkår i denne miljøgodkendelse ikke overholdes, bedes dette oplyst til Varde Kommune.

11 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Sammenskrivning af gældende vilkår

Herunder fremgår en sammenskrivning af alle gældende vilkår. Årstallet i parentes bag hvert enkelt vilkår, henviser til hvilken afgørelse vilkåret stammer fra.

Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et årsproduktion bestående af 55.523 prod. smågrise (6,5-30 kg) og 832 prod. slagtesvin (30-75 kg), hvilket svarer til 264,01 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli). **(2018)**
- b. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtinter-valler (maksimal afvigelse +/- 5-10 %) så længe både det maksimale antal DE og geneafstanden for lugt ikke forøges. I tilfælde af totalsanering af besætningen skal Varde Kommune underrettes. **(2010)**

Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af tillæg til miljøgodkendelsens vilkår. **(2010, 2015 og 2018)**
- b. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Engholmvej 3, 6862 Tistrup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 95266. **(2010)**
- c. Tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. **(2018)**
- d. Ny fortank må ikke bygges tættere på markvandsboringer end 25 m eller tættere på privat fælles vej end 15 m. **(2018)**
- e. Naturområdet vest for husdyrbruget (se figur 7) skal hvert år afgræsses med et dyrehold svarende til 0,5 DE/ha alternativt skal der tages og fjernes et slæt årligt på naturområdet. **(2015)**
- f. Den nye stald må ikke bygges tættere end 5 m fra den eksisterende naturgasledning, der løber øst for husdyrbruget, se figur 2.

Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse. **(2018)**
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer. **(2018)**
- c. De eksisterende læhegn omkring ejendommen skal bibeholdes og løbende vedligeholdes. **(2010)**

Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til miljøgodkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse. **(2018)**

Ammoniakreducerende tiltag

- a. Alle smågrise skal opstaldes på delvise spaltegulve. **(2018)**
- b. Alle slagtesvin/polte skal opstaldes på delvise spaltegulve med minimum 25-49 % fast gulv. **(2018)**
- c. Der skal etableres fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på begge gyllebeholderene i tilknytning til staldene. **(2018)**
- d. Åbning af teltdugene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. **(2018)**
- e. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. **(2018)**
- f. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom. **(2018)**
- g. Der skal føres en logbog for gyllebeholderene, hvori eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende. **(2018)**

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres. **(2010)**
- b. Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt. **(2010)**
- c. Påfyldning af gylle til gyllevogn o.l. skal altid ske under opsyn. **(2010)**
- d. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer. **(2010)**

Lugt

- a. Husdyrbrugets drift må ikke medføre lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige uden for virksomhedens skel. **(2010)**
- b. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt. **(2010)**
- c. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger. **(2010)**

Støj

- a. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i rubrikken reference tidsrum angiver midlingstiden inden for den pågældende periode: **(2010)**

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Tabel 1. Støjgrænser

- b.** Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. **(2010)**
- c.** Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst. **(2010)**
- d.** Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt støjgrænserne i tabel 1 overholdes. **(2010)**

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A). **(2010)**

- e.** Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj". **(2010)**

- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse. **(2010)**

Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. **(2018)**

Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne. **(2010)**
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles. **(2010)**

Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. **(2018)**
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. **(2010)**

Spildevand og overfladevand

- a. Engholmvej 3 må først påbegynde byggeri af bygning 10 på figur 3, når Engholmvej 3 har en udledningstilladelse til tagvand. **(2018)**
- b. Sanitært spildevand fra produktionsbygninger skal ledes til nedsivningsanlæg. **(2010)**
- c. Spildevand fra vaskeplads, fyldplads og læsserampe skal ledes til gyllebeholder. **(2010)**
- d. Drikkevandsspild og rengøringsvand fra stalde skal ledes til gyllebeholder. **(2010)**

Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb. **(2010)**

- b. Opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. **(2010)**
- c. Olie- og kemikalieaffald samt andet farligt affald skal afleveres til godkendt modtager, jf. Varde Kommunes regulativ for farligt affald. **(2010)**

Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. **(2010)**
- b. Medicinrester og tom medicinemballage leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjte og kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres efter behov, dog mindst 1 gang årligt. **(2010)**
- c. Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald. **(2010)**
- d. Dagrenovation skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for dagrenovation. **(2010)**

Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal. **(2010)**

Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. **(2010)**
- b. Dokumentation skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år. **(2010)**

Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. **(2010)**

Uheld og Risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forøget forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles

alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Varde Kommune, Miljø (7994 6800).
(2010)

- b.** Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være udarbejdet senest 2 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse. **(2010)**
- c.** Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst en gang om året. Den skal endvidere være let tilgængelig og synlig. **(2010)**
- d.** Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand, o.l. **(2010)**

Ophør

- a.** Ophører udnyttelse af godkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år. **(2010)**
- b.** Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres. **(2010)**
- c.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand. **(2010)**